

Novák Valentin

Ma azt mondták...

minden határon túli dal

Tizenéve, minden áldott nyáron,
a Budapest-Barót útdarálón,
kirajzolódik a csillagösvény.

Ahogy a Suzuki odaberreg;
az égen fehér lovak legelnek,
tajték-torkukon játszik pengefény.

Minden út a túlélésről szól itt,
a féknyom életbe visszalódít,
a holnap csak jó kormányozdulat.

Góbés vicc üti el a halál élet,
románul pislognak a lapos-tévék,
pityókás kenyér tölti hájfodromat.

Hetivásárban a *miccs*-sört kiálllom.
Töröm a nyakam az úthibákon,
hol Kratochfill Lajos dekázgatott.

Tizenöt év, és nincs sehol egy pópa,
az itt élő román se bozgorozna,
sőt, a boltban, magyarul fel-felragyog...

∞

Ma azt mondták Baróton –
az ötven minden:
bölcesség, tudás, az élet íze.
A haverok jobban várják, mint magam.
Buli, aztán múlás tovább:

NOVÁK VALENTIN (1969) író, költő. Budapesten él. Legújabb kötete: *Kirúgottak bálja avagy Aki a mélységet látta* (tragikomédia, Napút, 2019).

morzsolódás,
bölcselődés,
bőcsködés...

∞

Feleségem nagyanyjának
naftalin-múltjában kotorásztunk
azon a napon, mikor azt mondták,
az ötven minden.

A molyok nem riadnak úgy
a policiklusos aromás
szénhidrogéntől,
mint én, a költőmoly,
aki folyton a múlt
lódenjeit rágja.

Naftalin-múltban kotorásztunk.
Egy-egy kép, megrajzolt fotók,
egy-egy képtelenség
a policiklikus szabadulósobákban,
ahonnan emlékek szöknek
semmiből semmibe.
Színezett képtelenségek.
Hogyan nőttek fel itt gyerekek,
mikor a szomszéd helyiségben
kocsmanép dajdajozott?

Ma enyém, holnap tied szobák
tegnapok hűlt helyén.
Aztán talán dózer,
vagy új vakolatok, meszek,
festékek szaga...
Füstölők, s megint remények hajtanak
e házban vagy e ház helyén
a semmiből...

A lépen
létből kilépett
egerek oszlanak
takarodók dallamára:
deszkapadló nyekkenésre,
vakolatrianásra,

vakolatpor szemetelésre,
szúpercegésre a félfában.
Az apró ürülék
az örökrágcsálás
dilemmája.
Minek belakni
magunkat a sajtba,
ha felemésztjük,
ha örökre veszítjük el
eszméletünket...

Mert itt nincs tulajdon,
csak birtok van,
amire ráfogjuk nagyképűen – a miénk.
Nincs sajtod, csak sajtszagod –
isteneknek tetsző,
hosszan érlelt kipárolgás.

∞

A múltban kotorászni
nem bölcs dolog.
Néha megszúr egy-egy tű,
amivel a párkák mesterkednek
műszak után,
s varrják az írottas földabroszt
ősjelekkel,
írják SOS-lelkeinket
áldozati füsttel az égre.

∞

Nem vagyok még bölcs,
igaz, csak októberben
zuhan rám a mélyből
a perctéglákkal rakott kút,
minek fenekén sosem csördül meg
lukas tantusz-
énem már soha.

∞

A lányom meztelen csigát
meztelenít Isten
szeplőt vizslató szeme előtt.
Nem öli, csak fényben tereli
a morzsolódó betonon,
a csiga-Mojavében...

∞

Kutamba,
melybe le nem érek
se szóval, se kézzel, se gondolattal –
belekavarni gyöngé volnék,
ha lenne is benne zavaros víz.
Így csak homályló
képtelenségek káoszolnak –
összeállnak, szétoszolnak:
ez-is-én-voltamok,
ezek-is-velem-történtekek,
hogy-múlt-el-ígyek...
Már régen nem élnek
benne meztelen csigák.
Hajdanom kiszáradt,
a kútfenéken belém szemetelt
műanyag flakonból
szivárog fölfelé a naftalin...

∞

De most túrjuk a múltat.
A másét túrjuk.
A lírai én és a lírai te.
Tizenöt éve együtt.
De nem találjuk a kincset –
a török aranyat.
Odaátról a szulejmán bömböl.
A nyitott ablakon
selyemzsinórfénnyel
érkezik a felismerés:
nincsenek helyi törökverők,
csak a könyvespolcról
kéreti magát Rodostó...

∞

Erőst hiányos puzzle
megrágott darabkáit
tologatjuk bútorlakkok jegén.
A közös múlt most hallgat –
kíváncsi, önző
percekkel lenyomtatva...

Pókhálók is vannak.
Doh, penész, salétrom,
ahogy kell – színpadkép
az enyészet-orgiához.
Vakolat púposodás,
soha-nem-használt szagú
ágyneműgarnitúrák,
egérjárta
tükrös paplanhuzat,
soha-nem-hordott nagykabátok.
E szagot már semmilyen huzat
ki nem söpörheti.
Állott dédiillat,
száradt félcitromokkal.
Tavaly még:
„vegyetek tésztát”,
„kicsi hercignőm”,
„tied a lej, ha megszámolod”.
Ma fentről lesi,
hogy túrjuk féltett-vélt kincseit,
mik sosem voltak
e szekondhend világban.

∞

Ötven előtt az ember
még nem bölcs.
Kiszalad ujjai közül
a Léthé vize,
amivel az utolsó
etapra készülve
arcát hűsíténé.

Pedig csak ráncát
szaporítja.

∞

Hideg itt, megszokásos az élet.
Negyven körül hullnak el a vének.
Pulóverrel indulj el a nyárba!

Örökséged e szék-provincia.
Hol van már a fehér-ló-fő fia?
Pakol a gyár futószalagjára.

Vitázunk apóssal az uborkán –
a jó kovászhoz rozskenyér kell tán?
Fenyvesekkel simogat Kovászna.

Tengeri, élet, chia-mag-kúra.
Harminc éve porló diktatúra.
Globalizáltak már a székelyek.

Gyepűvédő terepjáró nyergén
Kivagyí Pityu bőcsködöz hetykén.
Piros kaszni, fekete szpojlerék.

Bepókhálózva a nap végére,
vigyorogva az ötven-mesére –
a mosógép forog, a bírvány pihen...

Felszisszen a meccshez retro Ursus,
Hargitára szökik fel a pulzus –
Csaba királyfi int műhold-zeniten.

Baconba majd holnap kivisz a busz.
Elek apóhoz nem kell sillabusz.
Körötte álmodnak csillagpásztorok.

Belegondolok holdas mesékbe,
süt Brassó felől a villám ékje,
száradnak hegyi szélben molyotthonok...

∞

Kint szárad a sarjú,
a távolban táj, mi sokat érhet.
A tájban bömbölő vadak,
rettegés-felár.
Székely táj agyarországi ecsettel.
Apróhirdetést skribál
az önzés.

∞

Odább üres bányák,
üres bányászmarkok,
keresztbe tett csákányok jelzik
a tétlen múltó,
szétivott,
szétszivarozott
napokat.

Nincs ötlet,
mire jó e tájdíszlet,
a mélységet öblítő
ásványkincses víz.
Az apróhirdetésből
ez mind kimaradt...

∞

Barót – Baraolt.
Benne az Olttal.
Egy-e a hangja bármivel is?
Ha gátat szaggat, bizonyosan.
Odább azért
belekígyóz a magyar líra
tájképcsarnokába...

∞

Tizenöt éve itt...
Minden nyáron.
Olyan, mint én.
Mit mondjak,
kicsit unom is,
mint tehetetlen magam.
A városka s az én sem
képes megváltani önmagát,
mert mindig vannak külső tényezők,
belső megszokások,
csavaros gének,
melyek visszasrófolják
az akaratot a testpalackba.

∞

A lányom, a Pesten született,
veteményt gyomlál.
Méret alatti
murkok, káposzták,
pityókák, fuszulykák
bánják bölcsességét –
minék a felhalmozás.
Tanulja, hogyan kell
kitépni a gyökereket.

Biztos van értelme
ennek az ötven blablának,
mikor öt éve
iskolában gyúrt agyú
gyermekem
még jobban emlékszik
a Világ-Egyetem legfőbb
tételére?

Minden csak birtok itt,
nem tulajdon!

Ha nem így lenne,
állna az idő,
s beleforogna-őrülne
önmagába...